

34150

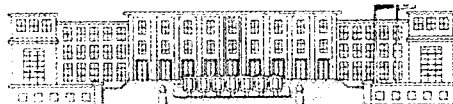
Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim.
24.09.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Eskişehir ili Beylikova sahasında yaklaşık 690-694 milyon ton Nadir Toprak Element cevheri bulunmaktadır. Bu miktar, 800 milyon tonluk rezerve sahip Çin'in ardından dünyanın en büyük ikinci rezervi olarak gösterilmektedir. Eskişehir Beylikova'daki Nadir Toprak Element rezervi Türkiye için büyük öneme sahip olduğu çok açık görülmektedir. Nadir Toprak Elementleri lantanidler ile itriyum ve skandiyumu kapsayan 17 elementten oluşmaktadır. Bu elementler manyetik, optik ve katalitik özellikleri nedeniyle elektrikli araçlardan rüzgar türbinlerine, cep telefonlarından savunma sanayine kadar çok geniş bir alanda kullanım özelliğine sahiptir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırladığı "Nadir Toprak Elementleri Sektör Raporu"nda bu elementler "yüksek teknoloji, savunma ve enerji sektörleri için kritik girdiler" olarak tanımlanmıştır. Temiz ve yenilenebilir enerji için bu kritik minerallerin rezervini, üretimini, proses ve rafinajını kontrol etmek ülkemiz açısından oldukça önemlidir. Son yıllarda dünya üzerindeki pek çok çatışmanın ve vekalet savaşlarının gerisinde enerji kaynaklarına ve bu kaynakların iletim yollarına sahip olma amacı bulunduğu çok açık bilinmektedir. Günümüzde yeni nesil teknolojilerin temelini oluşturan Nadir Toprak Elementleri stratejik öneme sahip

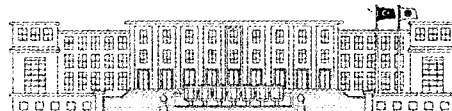

mineraller olarak karşımıza çıkmaktadır. 16 Nisan 2025 tarihinde New York Times'ta yayımlanan bir makalede, ABD savunma sanayisinin ve ileri teknoloji ürünlerinin büyük oranda Nadir Toprak Elementleri'ne bağımlı olduğu ve bu ürünlerin büyük çoğunluğunun ABD tarafından Çin'den ithal edildiğine dikkat çekilmiştir. Çin'in bu alandaki tekelleşmesine karşı ABD'nin alternatif tedarik zincirleri oluşturulmasının uzun zaman alacağı vurgusu yapılmıştır. Söz konusu makalede, ABD için Nadir Toprak Elementlerinin ne kadar önemli olduğu savunma sanayisindeki kullanımı ile çok açık ortaya çıkarılmıştır. ABD'li uzmanlar her F-35 Lightning II uçağı için 408,5 kg (900 Pound), yeni nesil her Virginia sınıfı denizaltısı için 4,5 ton (9 bin 200 Pound) Nadir Toprak Elementleri kullanılarak üretimin gerçekleştirildiğinin altını çizmişlerdir. Ayrıca Tomahawk füzeleri, Dron, Ortak Doğrudan Saldırı Mühimmatı ve akıllı bomba üretimlerinde de Nadir Toprak Elementleri kullanıldığı vurgulanmıştır. Ez cümle, Türkiye'nin Eskişehir ili Beylikova bölgesinde tespit edilen 570 bin tonluk Nadir Toprak Elementleri rezervi stratejik olarak önemli bir potansiyele sahiptir. Ülke olarak bu rezerve sahip olmak kadar, bu elementleri savunma sanayi başta olmak üzere yeni nesil teknolojilerin gelişimi için işleyebilme kapasitesine sahip olmakta gerekmektedir. Ayrıca bu kaynakların milli çıkarlar göz önünde bulundurularak küresel şirketlere verilmemesi çok büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Eskişehir Beylikova'daki Nadir Toprak Elementleri rezervinin işlenmesine yönelik 2023 yılında pilot tesis olarak açılan işletmede çıkarılan elementlere yönelik hangi işlemler yapılmaktadır? Tesis yıllık olarak ne kadar element çıkarmakta ve ne kadarını nihai ürüne dönüştürmektedir?**
- 2- Eskişehir Beylikova'daki Nadir Toprak Elementleri rezervinin işlenmesine yönelik kurulan pilot tesisin ayrıştırma, rafinaj ve nihai ürün üretimi gibi kritik aşamalardaki ciddi eksikliklerinin giderilmesine yönelik hangi somut adımlar atılmıştır?**
- 3- Türkiye'nin Nadir Toprak Elementleri rezervinin işlenmesinde dışa bağımlılığını azaltmak amacıyla, Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmaktadır?**

4- Nadir Toprak Elementleri rezervinin işlenmesinde Türkiye'nin Çin ile yaptığı anlaşmanın detayları şeffaf şekilde kamuoyuyla paylaşılmış mıdır? Çin dışında hangi ülkelerle veya şirketlerle iş birliği görüşmeleri yürütülmektedir?

5- Pilot tesis olarak açılan işletme ne zaman tam olarak endüstriyel tesise dönüşecektir? Nadir Toprak Elementleri rezervinin savunma sanayi, uzay teknolojileri, elektronik ve enerji iletim altyapılarında kullanımında çok önemli bir yere sahip olmasına bağlı olarak bu elementin kullanımı için bakanlıklar ve kurumlar arasında Bakanlığınızca bir strateji planlanmış mıdır?

6-Nadir Toprak Elementleri rezervinin üretimi ve işlenmesi sürecinde çevresel ve toplumsal açıdan ciddi risklerin oluşmaması adına atıkların toplanması ve işletme sonrası alanların rehabilite edilmesi için gerekli önlemler alınmış mıdır?

